

at den Uleilighed, som er forbunden med at faae Dom i saadanne Sager, er saa stor, at Folk i Reglen meget hellere underkaste sig en Mulct, naagtet de troe, at de betale den med Urette, og at henvise Folk med det Slags Sager til Overdomstolene; og at henvise dem til, at det vilde være let at komme med inappellable Sager til Overdomstolene, troet jeg derfor er en aldeles forkeert Opsatning af Forholdet, saaledes som det stiller sig. Folk ere virkelig ikke saa forhjippede paa at føre Sager, at de for at undgaae en eller anden mindre Mulct skulde indlade sig paa en vidtløftig Procedure. Den ærede Indenrigsminister henviste os til fremmede Lande, idet han meente, at den nu gjældende Sabbathsanordning her skulde være meget lempeligere end Alt, hvad der gjaldt rundt omkring os. Jeg vil gjerne troe ham; jeg troer, at han ligesaa vel er inde i det, som i den Historie, Sabbathsanordningen har undergaaet, baade for den kom til Stænderne og medens den var der; men jeg troer ikke, at det skal gjendrives, at denne Anordning ikke passer ind i vore Forhold. Jeg troer, at den aldrig har vundet Folks Bisald, og det er derfor, vi trænge til at faae en anden Anordning; det er min Formening, at vi ligesaa lidt i dette som i andre Tilfælde skulle rette os efter hvorledes de have det i Øster og Vester, men at vi skulle søge at udvikle vort borgerlige Samliv paa den Maade, som bedst stemmer med vor nye Forsatning, og paa den Maade, som vi selv troe os gavnlighst.

J. A. Hansen: Med Hensyn til den Berigtigelse af mine tidligere Uttringer, som den ærede Justitsminister gav, skal jeg, dersom den ærede Formand tillader det, oplæse nogle trykte Lister. Jeg sluttede min Forespørgsel, efterat den ærede Justitsminister havde svaret, og jeg igjen havde faaet Ordet, med følgende Uttringer: „Dersom jeg maa antage det som det endelige og bestemte Svar paa min Forespørgsel, at det, som af den ærede Minister sagt, er en Selsfølge, at det Arbeide, der ikke vises sig udenfor Huset og ikke foregaaer med en saadan Larm, at det kan forstyrre Andre i den Stemning, som bør være den herskende paa saadanne Tider, ere de berettigede til at udføre, saa er jeg derved tilfredsstillt; det var

ikke Andet, jeg ønskede“, og dertil svarede den ærede Minister: „Det, som den ærede Rigsdagsmand mener at kunne ansee som et endeligt Svar, kan ikke efter min Mening betragtes som et saadant; thi jeg har udtrykkelig gjort opmærksom paa, at jeg ikke kan indlade mig paa at give almindelige Fortolkninger angaaende denne Lov“. Naar jeg altsaa har sagt, at jeg ikke har faaet noget bestemt Svar af den ærede Minister, saa var det ifølge den ærede Ministers Ord: „Jeg beder den ærede Rigsdagsmand lægge Mærke til, at det Udtryk „det Arbeide, som vises sig udenfor Huset“ neppe kan antages at være det Samme, som „Arbeider, der foretages udenfor Huset.“ Med Hensyn til hvad den ærede Kultusminister anførte, skal jeg nu, efter hvad der er anført af de Talere, der senere have haft Ordet, indskrænke mig til et Par Uttringer. Den ærede Minister udtalte sig om den Ulyst, hvormed han gik til dette Arbeide, men at han senere blev befalet dertil af Hans Majestæt Kongen. Han glemte at anføre, at Sagen dengang sattes i Bevægelse af en Biskop og fire Provster, hvem vi kunne takke for denne Anordning; thi det er ligefrem sagt i Motiverne til det Udkast, som af Regjeringen blev forelagt Stænderne, at Sagen blev sat igjennem af en Biskop og 4 Provster. Naar den ærede Minister har henvist til, at der er langt strengere Anordninger i Sverrig, saa skal jeg derved bede erindret, at i Sverrig udgjør Geistligheden en egen Stand, der repræsenterer en Fjerdedeel af den lovgivende Magt. Naar den ærede Minister har paabe- raabt sig, at Stænderne gavede denne Anordning sit Bisald, saa har jeg engang tidligere gjort opmærksom paa, at Stænderne ikke repræsenterede Folket; de repræsenterede kun enkelte privilegerede Classer af Folket, og den hele store Klasse, som lider meest under denne Forordning, havde slet ingen Repræsentation i Stænderne. Det er altsaa ikke underligt, at Stænderne kunde overse, hvad det var det Allervigtigste ved denne Leilighed.

C. A. F. Christensen: Naar den høit- ærede Premierminister har yttet, at Søndagen ikke alene er en Gudsdyrkelsesdag, men ogsaa en Hviledag, saa skal Ingen være villigere til